

ZAJECIA DO WYBORU W SEMESTRZE LETNIM 2025

ROK I MA studia stacjonarne

WYKŁAD MONOGRAFICZNY

(oferta wspólna dla I i II MA)

OFERTA nr 1

Prowadząca: prof. UAM dr hab. Justyna Krauze-Pierz

(Pracownia Literatury i Kultury Austriackiej)

Über die Grenzen hinaus – unterwegs mit den Frauen

Im Rahmen der Vorlesung begeben wir uns auf eine Reise durch ausgewählte Texte deutschsprachiger Autorinnen vom 19. Jahrhundert bis in die Gegenwart. Die Protagonistinnen dieser Texte überschreiten geografische, mentale, gesellschaftliche und kulturelle Grenzen. Sie sind aus unterschiedlichen Gründen unterwegs: Einige unternehmen eine Weltreise oder sind auf dem Weg ins Unbekannte, andere folgen den Spuren früherer Generationen oder beschreiten ihren eigenen Weg. Ihre Reisen sind geprägt von Faszination, aber auch von existenzieller Angst.

Bei der Analyse der Texte wird zunächst der kulturgeschichtliche und soziohistorische Hintergrund betrachtet – darunter das jeweils vorherrschende Frauenbild sowie die Verschriftlichung weiblicher Lebenswege.

Die Reisen, die die Frauen unternahmen, sind ein Ausdruck ihres Mutes und ihrer Befreiung. Sie reisen, um zu leben, um ihre Träume zu erfüllen, um neue Werte zu finden oder um Gefahren zu entkommen. Manche ihrer Reisen sind zugleich Spurensuche.

Ziel der Vorlesung ist es, weibliche Reiseberichte und Wegbeschreibungen neu zu entdecken und neu zu lesen – nicht nur als literarische Zeugnisse, sondern auch als mögliche Inspirationsquelle für die Gegenwart.

Ausgewählte Literatur:

- Härtel, Susanne, Köster Magdalena (Hrsg.): Die Reisen der Frauen. Lebensgeschichten von Frauen aus drei Jahrhunderten; Weinheim und Basel 1995.
- Pelz, Annegret: Reisen durch die eigene Fremde. Reiseliteratur von Frauen als autogeographische Schriften; Köln, Weimar, Wien 1993.
- Ida Pfeiffer: Reise einer Wienerin in das Heilige Land; hg. und bearb. v. Ludwig Plakolb, Stuttgart 1969.
- Lina Bögli: Talofa; eFeF Verlag 1990.
- Isabelle Eberhardt: Sandmeere 1. Tagwerke. Im heißen Schatten des Islam; Reinbeck bei Hamburg 1983.
- Maria Leitner: Eine Frau reist durch die Welt; Berlin 1962.

- Ella K. Maillart: Ausser Kurs. Eine junge Schweizerin in der revolutionären Sowjetunion; Zürich 1989.
- Lili Körber: Eine Frau erlebt den roten Alltag. Ein Tagebuch-Roman aus den Putilow-Werken; Berlin 1932.
- Lili Körber: Begegnungen im Fernen Osten; Budapest 1936.
- Annemarie Schwarzenbach: Das glückliche Tal; Berlin 1991.
- Annemarie Schwarzenbach: Tod in Persien; Basel 1995.
- Adrienne. Thomas: Reisen Sie ab, Mademoiselle!; Berlin 1930.
- Christine Hoffmann: Alles, was wir nicht erinnern – zu Fuss auf dem Fluchtweg meines Vaters. 2022
- Nina Grunfeld: Frida. Auf der Suche nach meiner verfolgten Grossmutter. 2022.

ZAJECIA DO WYBORU W SEMESTRZE LETNIM 2025

ROK I MA studia stacjonarne

WYKŁAD MONOGRAFICZNY

(oferta wspólna dla I i II MA)

OFERTA nr 2

Prowadzący: prof. UAM dr hab. Maciej Walkowiak

(Pracownia Polsko-Niemieckich Relacji Kulturowych, Medialnych i Literackich)

**Wybrane zagadnienia z dziejów trudnego sąsiedztwa polsko-niemieckiego.
Stosunki polsko–niemieckie w kontekście europejskim
i światowym na przestrzeni dziejów.**

Treści merytoryczne przedmiotu: W ramach tego cyklu wykładów monograficznych zostaną zaprezentowane i przeanalizowane wybrane zagadnienia z dziejów trudnego sąsiedztwa polsko-niemieckiego w kontekście europejskim i światowym. Problematyka ta obejmuje szerokie spektrum spraw w wymiarze kulturowym, historycznym, politycznym i historyczno-literackim. Specyfika tych problemów zostanie przedstawiona w oparciu o różne teksty źródłowe, począwszy od literatury podróżniczej poprzez teksty o charakterze kulturoznawczym i historyczno-literackim po teksty stricte literackie. Panoramiczne spojrzenie na dzieje stosunków polsko-niemieckich ma umożliwić poszerzenie wiedzy na ten temat oraz głębszą refleksję nad wieloma aspektami z przeszłości, które w przetransformowanej postaci mają spore znaczenie także dla teraźniejszości i przyszłości relacji polsko-niemieckich. Tak więc wpisują się w złożoność tej problematyki zarówno liczne konflikty jak i fazy pokojowego współistnienia oraz współpracy. Specjalną kategorię tworzą tu kontrowersje i napięcia w interpretacji zjawisk spornych między Polską a Niemcami oraz zagadnienia objęte tabu lub kwestie (prawie) nieobecne w przestrzeni naukowej i publicznej. Cykl wykładów zostanie wzbogacony prezentacją odnośnych materiałów filmowych i kartograficznych. Język wykładowy: niemiecki.

Wybrana literatura przedmiotu:

- Michael G. Müller: Rozbiory Polski. Historia Polski i Europy w XVIII wieku, Poznań 2005.
- Andreas Lawaty i Hubert Orłowski (red.): Polacy i Niemcy. Historia – kultura – polityka, PBN – t. 17, Poznań 2003.
- Czesław Karolak, Wojciech Kunicki i Hubert Orłowski: Dzieje kultury niemieckiej, Warszawa 2006.
- Michael G. Müller: Zrozumieć polską historię, PBN – t. 35, Poznań 2012.
- Christopher Clark: Preußen. Aufstieg und Niedergang 1600-1947, München 2008.
- Paweł Wieczorkiewicz: Historia polityczna Polski 1935-1945, Poznań 2014.
- Jan Karski: Wielkie mocarstwa wobec Polski. 1919-1945 od Wersalu do Jałty, Poznań 2014.
- Hubert Orłowski: Polnische Wirtschaft. Nowoczesny niemiecki dyskurs o Polsce, Olsztyn 1998.
- Martin Broszat: Zweihundert Jahre deutsche Polenpolitik, Frankfurt am Main 1981.
- Golo Mann: Deutsche Geschichte des 19. und 20. Jahrhunderts, Frankfurt am Main 2011.

ZAJECIA DO WYBORU W SEMESTRZE LETNIM 2025

ROK I MA studia stacjonarne

TŁUMACZENIA SPECJALISTYCZNE

OFERTA nr 1

Prowadząca: dr Luiza Śmidowicz

(Pracownia Niemieckiego Językoznawstwa Stosowanego i Translatoryki)

Übersetzen von Fachtexten aus dem Gebiet des Zivil- und Handelsrechts

Das Ziel des Kurses ist die Einarbeitung der Student(inn)en in verschiedene Fachtexte aus zwei für das Gesellschaftsrecht ausschlaggebenden Rechtsgebieten: dem Zivilrecht und dem Handelsrecht. Im Vordergrund steht die Vermittlung der einschlägigen Grundbegriffe sowie die Analyse und Übersetzung von Fachtexten.

Als Arbeitsmaterialien werden authentische Fachtexte, z. B. ein schuldrechtlicher Vertrag, notarielle Urkunde (Gesellschaftsvertrag, Kaufvertrag über Geschäftsanteile), Protokoll von der Gesellschafterversammlung, Handelsregisterauszug, Vollmacht, Klageschrift, Handbuchttexte, Gesetzestexte verwendet.

Gegenstand des Kurses sind u. a. folgende Themenbereiche: das Vertragsrecht, Rechtsformen des Unternehmens in Deutschland und in Polen, die Gründung und Führung einer GmbH, die Haftung der Geschäftsführer und Gesellschafter, das Mahn- und Klageverfahren.

Als Arbeitsmethoden werden in erster Linie die Textanalyse, die Übersetzung von Sätzen, Texten bzw. Textabschnitten eingesetzt.

Bei Interesse der Student(inn)en können auch Übungen in Dolmetschtechniken (Liaison Dolmetschen, Konsekutivdolmetschen, Vom Blatt Dolmetschen) angeboten werden, die in verschiedenen fachlichen Kontexten eingesetzt werden.

Voraussetzung für den Scheinerwerb ist die regelmäßige und aktive Teilnahme am Unterricht und die Lösung der gestellten Aufgaben (u. a. Vom Blatt Dolmetschen von kurzen Texten).

Ich lade Sie herzlich ein!

ZAJECIA DO WYBORU W SEMESTRZE LETNIM 2025

ROK I MA studia stacjonarne

TŁUMACZENIA SPECJALISTYCZNE

OFERTA nr 2

Prowadzący: prof. UAM dr hab. Arkadiusz Żychliński
(Pracownia Niemieckiego Językoznawstwa Stosowanego i Translatoryki)

Kafka, Proces. W przekładzie

W bieżącym roku mija sto lat od pierwszego wydania *Procesu* (1925) Franza Kafki, jednej z kanonicznych powieści współczesnych. Na półkach księgarni znajdziemy tymczasem co najmniej trzy (a właściwie cztery) polskie wersje tej książki – a więc już krótką serię przekładową, choć po opublikowaniu pierwszego tłumaczenia w 1936 roku na kolejne trzeba było poczekać ponad siedemdziesiąt lat – niekiedy stoją nawet obok siebie i odróżnia je niemal tylko szata graficzna. Czy można jednak wskazać także różnice wynikające z realizacji odmiennych strategii translatorskich? Czy wszystkie edycje kierowane są do tej samej grupy odbiorców? A jaka jest wartość artystyczna poszczególnych przekładów? W końcu zaś: czy rzeczywiście potrzebujemy wciąż nowych tłumaczeń klasyków literatury? Właściwie – dlaczego?

Proponowane seminarium spróbuje udzielić odpowiedzi na te i podobne pytania, przede wszystkim jednak będzie ćwiczeniem z mikro- i makroanalizy krytycznoprzekładowej: przeanalizujemy wnikliwie dostępne tłumaczenia, spróbujemy uchwycić różnice wynikające z odmiennych strategii i wrażliwości, oraz dokonamy wyważonej oceny osiągniętych efektów.